

Sygn. akt II Ca 481/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSO Stanisław Łęgosz SSR del. Mariusz Kubiczek (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa P. Z. reprezentowanego przez opiekuna prawnego B. Z. (1)

przeciwko H. Z.

o alimenty

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 23 kwietnia 2013 roku, sygn. akt III RC 603/12

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że zasądzone od pozwanej na rzecz powoda alimenty w kwocie po 200 złotych miesięcznie obniża do kwoty po 100 (sto) złotych miesięcznie a w pozostałym zakresie powództwo i apelację oddala ;
- przyznaje adwokat K. R. wynagrodzenie w wysokości 110, 70 (sto dziesięć złotych siedemdziesiąt groszy) za pomoc prawną udzieloną z urzędu powodowi w postępowaniu odwoławczym , którą nakazuje wypłacić z rachunku Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim;
- znosi między stronami koszty procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 481/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. Z. reprezentowanego przez opiekuna prawnego B. Z. (1) przeciwko H. Z. o alimenty :

- zasądził od pozwanej H. Z. na rzecz wnuka P. Z., urodzonego (...), alimenty w kwocie po 200 (dwieście) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 4 października 2012 roku, płatne w terminie do 10-tego każdego miesiąca do rąk

opiekuna prawnego P. B. Z. wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z należności,

2. oddalił powództwo w pozostałej części,

3. nie obciążył pozwanej H. Z. kosztami procesu oraz kosztami sądowymi, które przejmuję na rachunek Skarbu Państwa,

4. przyznał adwokatowi K. R., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w P. Tryb., kwotę 73,80 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej opiekunowi prawnemu powoda P. B. Z. z urzędu w postępowaniu sądowym, którą wypłacić z rachunku Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.).

5. nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Powód P. Z. ma 24 lata. Pochodzi ze związku B. Z. i syna pozwanej - A. Z., zmarłego dnia 23 września 2012 roku.

Postanowieniem Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb., z dnia 24 listopada 2008 roku, wydanym w sprawie sygn. akt I Ns 121/08, został on ubezwłasnowolniony całkowicie z powodu niedorozwoju umysłowego.

Jego opiekunem prawnym została ustanowiona matka B. Z. (1) w sprawie sygn. akt III RNs 352/08.

Niedorozwój umysłowy jest znacznego stopnia (F 72). Nie jest w stanie świadomie i swobodnie kierować swoim postępowaniem, ani też podejmować ważnych życiowych decyzji. Wymaga stałej pomocy osób trzecich w prowadzeniu własnych spraw. Jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Rokowania, co do wyleczenia niepomyślne. Choroba ma charakter przewlekły. Utrzymuje się opóźnienie w rozwoju wszystkich funkcji intelektualnych. Zaburzony jest rozwój mowy, brak rozumienia prostych pytań i poleceń.

W zachowaniu chłopca stwierdzono symptomy utrzymującego się chronicznie podwyższonego napięcia emocjonalnego o zaburzeniu lękowym, które w istotnym stopniu dezorganizuje jego funkcjonowanie, w szczególności w sytuacjach trudnych o typie zadaniowym. Nie potrafi przyswoić sobie liter ani cyfr, w związku, z czym nie umie czytać, pisać ani też liczyć. Nie zawsze wykonuje polecenia nauczycieli, szybko się denerwuje i zniechęca do dalszej pracy. Cechuje go nadmierna ruchliwość a czasem nawet agresja. Miał odroczony obowiązek szkolny w roku szkolnym 1995/96.

Zachowuje się jak małe dziecko. Bawi się zabawkami, maluje obrazki, wypełnia książeczki do malowania. Zajmuje się tym przez pół godziny.

Jest leczony psychiatrycznie w (...) przy (...) Szpitalu Wojewódzkim im. (...) w P.(...).

Posiada skłonności do zwichnięć rzepki kolana prawego, określane jako nawykowe. Miało to miejsce w: 2002 roku, 2008 roku i 2010 roku.

W dniu 18.08.2010 roku usunięto mu ząb nr 6 w znieczuleniu ogólnym w Oddziale klinicznym chirurgii kostno - szczękowo - twarzowej i onkologicznej (...) Szpitala (...) im. (...) B. w Ł..

Posiada orzeczenie stwierdzające znaczny stopień niepełnosprawności, które datuje się od urodzenia i które zostało w dniu 29.11.2010 roku wydane na stałe. Zgodnie z jego treścią wymaga:

- uczestnictwa w terapii zajęciowej,

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej i długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Jest on uczestnikiem Warsztatów (...) Zajęciowej w S. od 01.11.2007 roku, którego organizatorem jest Stowarzyszenie Koło Pomocy (...).

Na warsztaty jest dowożony samochodem Organizatora. Jest zabierany między godz. 7.00 - 8.00 i przywożony o godz. 14.00 - 15.00. Odbywają się one od poniedziałku do piątku.

Powód zamieszkuje wraz z opiekunem prawnym i siostrą w domu, usytuowanym na nieruchomości oznaczonej numerem działki (...), o pow. 0,0733 ha, położonej w miejscowości L., gmina G., stanowiącej własność jego siostry J. Z., którą to nieruchomość wraz z udziałem we współwłasności, wynoszącym 1/2 część w niezabudowanej nieruchomości, oznaczonej numerem działki (...), o pow. 0,0232 ha, położonej w L. podarował jej ojciec A. Z. umową darowizny z dnia 11.01.2012 roku, sporządzoną w Kancelarii Notarialnej w P.(...), przed notariuszem J.L. T., za numerem rep. (...). Umowa ta została zawarta w wykonaniu porozumienia, jakie zostało zawarte między byłymi małżonkami A. Z. i B. Z. (1) w związku z toczącą się wówczas między nimi sprawą o podział majątku wspólnego.

Zgodnie z §7 tej umowy została ustanowiona dożywotnio i bezpłatnie przez obdarowaną J. Z. na rzecz rodziców oraz P. Z. służebność osobista polegająca na prawie zamieszkiwania w całym budynku mieszkalnym wraz z prawem korzystania z budynku gospodarczego oraz prawem przejścia po działce siedliskowej. Miesięczny koszt utrzymania tego domu wynosi około 500-600 złotych. W tych kosztach mieszczą się wszystkie media. Podatek od nieruchomości za 2013 rok wynosi 317 złotych.

Na wyżywienie powoda B. Z. (1) przeznaczona kwota około 400 złotych, na ubrania sezonowo około 100 złotych. Na lekarstwa 30-40 złotych. Wizyta u lekarza specjalisty odbywa się średnio co 2 miesiące i jest bezpłatna. Podobnie u dentysty, z tym, że opiekun prawny ponosi koszty dojazdu samochodem i musi przygotować powoda do tej wizyty. Posiada ona samochód osobowy marki U. (...), 11 letni. Miesięcznie na samochód wraz z ubezpieczeniem wydaje około 300 złotych. Raz w roku powód wraz z matką wyjeżdżają na turnus rehabilitacyjny, który kosztuje 1.600,00 złotych. Dofinansowanie do obozu powoda wynosi 600-700 złotych. Osoba towarzysząca pokrywa w całości koszty swojego pobytu, które są podobne do w/w.

Alimenty zasądzone od A. Z. na rzecz powoda P. Z. w kwocie 300 złotych miesięcznie, były wypłacane z funduszu alimentacyjnego. W związku ze śmiercią dłużnika, decyzją (...) z dnia 30.09.2012 roku wygaszona została decyzja ostateczna Kierownika (...) w G.nr (...) (...) (...) z dnia 24.10.2011 roku, na podstawie której B. Z. (1) nabyła prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na syna P. Z..

Wyrokiem z dnia 12 maja 2010 roku, wydanym w sprawie sygn. akt III RC 158/10, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb., oddalił powództwo P. Z. reprezentowanego przez opiekuna prawnego B. Z. (1) przeciwko H. Z. o alimenty.

Powód otrzymuje rentę socjalną w wysokości 597,23 złotych i zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 złotych. Żadnego majątku nie posiada.

Matka powoda B. Z. (1) ma 47 lat. Z zawodu jest szwaczką. Nie pracuje zawodowo. Otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy w związku z opieką nad dzieckiem, przyznane na P. Z. w kwocie 520 złotych miesięcznie na okres od 01.11.2010 roku do bezterminowo. Finansowo pomaga jej chrzestna

matka - M. P., przysyłając lub wręczając jej od czasu do czasu pieniądze. Otrzymała od niej na Boże Narodzenie kwotę 300 lub 400 złotych, na pogrzebie męża 1000 złotych i przekazem pocztowym 500 złotych.

Jest wraz z córką J. Z. słuchaczem pierwszego roku Policealnej Szkoły (...) w zawodzie Opiekun medyczny, w formie stacjonarnej, która posiada uprawnienia szkoły publicznej. Nauka w niej trwa jeden rok. Planowany termin ukończenia upływa 31 sierpnia 2013 roku.

Rodzice jej nie żyją. Ma czterech braci, którzy pomagają jej, gdy trzeba wykonać takie prace jak: pokrycie dachu, malowanie itp. W zamian za to odwzajemnia się im wykonując drobne usługi w postaci wszycia suwaka, czy przeróbki odzieży. Nie posiada majątku, oszczędności. Nie jest udziałowcem w spółkach prawa handlowego.

Stwierdzono u niej skoliozę lędźwiową lewo-wypukłą z rotacją kręgow. Przestrzeń międzykręgową L5/S1 nieco zwężona. Wysokość trzonów lędźwiowych zachowana.

Cierpi także na nadciśnienie tętnicze, depresję nawrotową, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, migrenę, które występują od 2009 roku.

Posiada orzeczenie stwierdzające lekki stopień niepełnosprawności, której początkowej daty nie da się ustalić. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 29 listopada 2010 roku. W zakresie zatrudnienia nie ma ograniczeń - otwarty rynek pracy.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb., z dnia 13 maja 2010 roku, wydanym w sprawie sygn. akt VII K 184/10, B. Z. (1) została uznana za winną tego, że w dniu 2 sierpnia 2009 roku, około godz. 07.20 w W.(...), gmina G., powiat (...), woj. (...) dokonała uszkodzenia ciała u H. Z. w ten sposób, że uderzając ją dwukrotnie otwartą dłonią w twarz doprowadziła do jej upadku, w wyniku, którego H. Z. doznała obrażeń ciała w postaci złamania nasady dolnej kości promieniowej prawej, stłuczenia biodra prawego, powodując naruszenia czynności narządów jej ciała trwające dłużej niż siedem dni i za to na podstawie art. 157§ 1 k.k. wymierzona została jej kara sześciu miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby dwóch lat. Orzeczono też wobec niej obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody w części przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej H. Z. kwoty 500 (pięćset) złotych.

Z uwagi na nieporozumienia, na tle korzystania z podlicznika energii elektrycznej, J. Z. zawarła z (...) S.A Oddział Ł. Teren, Rejon Energetyczny w P. Tryb., umowę o wykonanie przyłącza kablowego wprost do swojej posesji, za które opłata wyniosła 1942,10 złotych brutto.

Siostra powoda J. Z. ma 23 lata, nie osiąga dochodów. Codziennie jeździ na praktyki w związku z uczęszczaniem do Policealnej Szkoły (...). W semestrze należy odbyć 100 godzin praktyk. Pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z matką i bratem P. Z..

Jak B. Z. (1) nie ma w domu, to zajmuje się powodem, gotuje obiady.

Posiada deficyt intelektu. Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w B. została zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Niepełnosprawność ta istnieje od urodzenia. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 19.05.2011 roku. W zakresie zatrudnienia nie ma ograniczeń - otwarty rynek pracy.

Pozwana H. Z. ma 60 lat, z zawodu jest szwaczką. Zamieszkuje sama w W. w domu jednorodzinnym, usytuowanym na nieruchomości o pow. 0,2838 ha fizycznych, 0,0889 ha przeliczeniowych, o dochodowości rocznej za 2011 rok w kwocie 241 złotych oraz jest współwłaścicielem w 1/2 części działki nr (...), o pow. 0,0232 ha fizycznych, opisanej wyżej, 0,0023 ha przeliczeniowych i dochodowości rocznej za 2011 rok w kwocie 6 złotych. Na tej pierwszej nieruchomości, na powierzchni około 20 arów, uprawia zboże.

Uiszcza należność za: wodę w kwocie 38-42 złotych miesięcznie, za energię elektryczną, co dwa miesiące w kwocie 120-140 złotych, za gaz 50 złotych, opał 2000 złotych rocznie, na zakup, którego zaciągnęła kredyt w Banku (...) w powyższej wysokości i który spłaca w ratach miesięcznych po 212 złotych (do sierpnia 2013 roku).

Otrzymuje rentę rodzinną, która poczynając od miesiąca kwietnia, wynosi 1139 złotych netto.

Zajmuje się też pracą chałupniczą, którą wykonuje na podstawie umowy zlecenia. Uzyskuje z tego tytułu dochód w wysokości około 300 złotych miesięcznie.

Nie ma nikogo na utrzymaniu. Leczy się na serce, tarczycę, dyskopatię, depresję, jaskrę. Na wizyty u prywatnych lekarzy wydaje około 300 złotych miesięcznie. Na lekarstwa zaś około 150 złotych miesięcznie. Na wyżywienie przeznaczają miesięcznie około 300 złotych.

Jest mężatką. Jej mąż E. K. zamieszkuje w (...), na nieruchomości, którą przekazał swojemu chrześniakowi w zamian za rentę strukturalną, która wynosi około 2 tys. złotych miesięcznie. Faktycznie każdy z małżonków prowadzi oddzielny budżet, spożywają jednak wspólnie posiłki, które finansuje raz jeden małżonek, raz drugi. Mąż pozwanej jest u niej ostatnio co drugi dzień. Posiada samochód osobowy marki O. (...), rok produkcji 2000, którym wozi ją do lekarzy i za które to przejazdy nie żąda od niej pieniędzy. E. K. pomaga żonie finansowo przekazując na jej rzecz i prośbę kwotę około 100-150 złotych miesięcznie. Wzniósł również na jej posesji garaż o wartości ponad 3 tys. złotych, 2 lata temu wykonał i sfinansował ogrodzenie posesji.

Pozwana nie utrzymuje kontaktu z wnuczką.

Sąd Rejonowy w oparciu o dokonane powyżej ustalenia faktyczne, uznał iż powództwo jest częściowo uzasadnione. Zostało ono wypowiedziane z treści art. 132 k.r.o. Zgodnie z jego treścią, obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy gdy nie ma osoby zobowiązanej bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Z uwagi jednak na brzmienie art. 133§ 1 k.r.o. obowiązek ten wchodzi w grę dopiero wówczas, w sytuacji, gdy jedno z rodziców nie żyje, gdy drugi z nich nie jest w stanie wypełnić swego obowiązku alimentacyjnego. (por. też 2 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1967 roku, II CR 88/67. Z żądaniem, o którym mowa w art. 132 k.r.o. , uprawniony może wystąpić dopiero wówczas , gdy znajduje się w niedostatku (por. art. 133 § 2 k.r.o.). Odnosząc brzmienie powyższych przepisów do stanu faktycznego w sprawie niniejszej, należało odpowiedzieć na pytanie, czy powód P. Z. znajduje się w niedostatku mimo, iż otrzymuje rentę socjalną w wysokości 597,23 złotych i zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 złotych oraz czy jego matka B. Z. (1) jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi alimentacyjnemu względem niego.

Na pierwsze z, wyżej postawionych pytań, Sąd odpowiedział pozytywnie. Pojęcie niedostatku z art. 133 § 2 k.r.o. nie można, bowiem ograniczać do wypadków, gdy uprawniony do alimentacji nie ma żadnych środków utrzymania, lecz przez to pojęcie należy rozumieć i taką sytuację materialną, w której osoby uprawnione nie mogą w pełni zaspokoić swych usprawiedliwionych potrzeb w zakresie utrzymania i wychowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.02.1974 roku, III CRN 388/73.

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego należy rozumieć z kolei potrzeby, których zaspokojenie zapewni odpowiedni do jego wieku i zdolności prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. A zatem osoba zobowiązana winna dostarczyć uprawnionemu środki do zaspokojenia jego potrzeb fizycznych (żywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia) jak i duchowych (kulturalnych) a także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku (por. też IV uchwały SN z dnia 16.12.1987 roku III CZP 91/86).

Sąd określił usprawiedliwione potrzeby powoda w sprawie niniejszej - P. Z., biorąc pod uwagę zwłaszcza jego wiek, stan zdrowia, koszty leczenia, wypoczynku, na kwotę oscylującą w granicach 900-1000 złotych miesięcznie (średnio 950 złotych). Biorąc pod uwagę, iż do kwoty 750 złotych miesięcznie jest on w stanie zaspokoić je samodzielnie, zasądził od pozwanej, będącej babką powoda, na jego rzecz kwotę 200 złotych miesięcznie, stanowiącą różnicę między, wyżej wymienionymi kwotami, (950 złotych-750 złotych).

Z kolei, na drugie z postawionych wyżej pytań odpowiedź jest negatywna. Sąd uznał bowiem, że matka powoda B. Z. (1)nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi alimentacyjnemu względem niego, biorąc pod uwagę wysokość uzyskiwanych przez nią dochodów oraz ich charakter. Nie sposób nie zauważyć bowiem, że kwota 520 złotych miesięcznie, jaką uzyskuje ona, została jej przyznana decyzją GOPS w G.z dnia 17.11.2010 roku na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 roku nr 139, poz. 992 z późn. zmianami) i stanowi świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy w związku z opieką nad dzieckiem P. Z.. A zatem, odsyłanie jej, w takiej sytuacji, do pracy dorywczej u ogrodników, czy innej, z uwagi na brzmienie przepisów tej ustawy (por. np. art. 23 ust. 4aa tej ustawy) nie ma racji bytu. Poza tym stan zdrowia powoda wymaga, jak to stwierdzono w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Z wyjaśnień matki powoda B. Z. (1)wynika, że zachowuje się on jak dziecko, musi być też dyspozycyjna, gdyż zdarza się, że nie uczestniczy on w warsztatach, z przyczyn leżących po stronie Organizatora lub jego samego (np. z racji choroby). Cierpi on również na nawykowe zwichnięcie rzepki kolana prawego, (co ogranicza sposób spędzania przez niego wolnego czasu), zęby ma leczone w narkozie, inaczej też, niż w przypadku dziecka zdrowego, wygląda u niego przygotowanie do zabiegu usunięcia zęba, w jego przypadku trwa ono tydzień.

Ponadto, opiekun prawny małoletniego, z racji posiadanych schorzeń, posiada orzeczony lekki stopień niepełnosprawności, co razem wzięte nie pozostaje bez wpływu na otwartość przeznaczonego dla niej rynku pracy.

Nie można nie dostrzec także, iż podwyższa ona, w chwili obecnej, swoje kwalifikacje zawodowe uczęszczając do Policealnej Szkoły (...)w P.(...), w której zajęcia odbywają się w soboty i niedziele, co dwa tygodnie, i słuchacz musi zaliczyć 100 godzin praktyk.

Drugą przesłanką wyznaczającą zakres obowiązku alimentacyjnego wymienioną w art. 135§ 1 k.r.o. (obok usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, omówionej wyżej) są możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego.

Przez możliwości te, zgodnie z wyżej powołaną, tezą orzeczenia Sądu Najwyższego z 1987 roku należy rozumieć nie tylko faktyczne dochody, ale te, które strona jest w stanie osiągnąć przy pełnym wykorzystaniu swych sił, zdolności umysłowych i dobrego stan zdrowia.

W ocenie Sądu, przy uwzględnieniu wieku emerytalnego pozwanej, jej stanu zdrowia (licznych chorób) związanych z tym kosztów leczenia (około 450 złotych miesięcznie) uznać należy, iż owe możliwości pozwanej sprowadzają się do, powołanych wyżej, dochodów. Nawet przy ustaleniu, z tytułu pracy chałupniczej pozwana osiąga dochód w podanej wysokości tj. około 300 złotych miesięcznie oraz dysponując rentą rodzinną w wysokości 1139 złotych miesięcznie, niewielkimi dochodami z działki, użytkowanej rolniczo, i korzystając z niewielkiego wsparcia finansowego ze strony męża, jest ona w stanie łożyć na utrzymanie powoda alimenty w wysokości 200 złotych miesięcznie, która to kwota stanowi zaledwie 1/7 część jej miesięcznych dochodów.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda alimenty w powyższej kwocie, w pozostałej części powództwo jako nieuzasadnione oddalił.

Biorąc pod uwagę charakter sprawy niniejszej, sytuację finansową pozwanej, Sąd uznał za zasadne skorzystanie względem niej, z dobrodziejstwa płynącego z brzmienia art. 102 k.p.c. i 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07.2005 roku (Dz. U nr 167, poz. 1398 z późn. zmianami).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej opiekunowi prawnemu powoda P. B. Z. z urzędu, orzeczono zgodnie z treścią § 2 ust. 3 i § 7 pkt. 11, § 19 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zmianami) przy czym stawka wynagrodzenia, w myśl § 2 ust. 3 tegoż rozporządzenia, została podwyższona o stawkę podatku od towarów i usług, wynoszącą 23 %.

Wyrokowi w punkcie pierwszym, odnośnie zasądzonych alimentów, został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 333§1 pkt. 1 k.p.c.

Apelację od wyroku wniósł pełnomocnik pozwanej zaskarżając wyżej opisany wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

a) naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 132 k.r.o poprzez

błędną ustalenie, iż B. Z. (2) nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi alimentacyjnemu w stosunku do powoda a tym samym obciążenie tym obowiązkiem pozwanej,

b) naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233§1 K.p.c. przez

błędną ocenę wysokości osiąganych przez pozwaną dochodów i uznanie, iż pozwana uzyskuje z tytułu umowy zlecenia miesięczne wynagrodzenie w wysokości 300zł, błędną ocenę możliwości zarobkowych matki powoda B. Z. (1) poprzez przyjęcie, iż z uwagi na opiekę nad synem nie może wykonywać pracy zarobkowej. Wskazując na powyższe wniosła o:

- zmianę wyroku i oddalenie powództwa ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I. instancji w zmienionym składzie oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja odnosi zamierzony skutek w części.

Zakres obowiązku alimentacyjnego określony został w art. 135 § 1 kro. Z jednej strony są to usprawiedliwione potrzeby uprawnionego z drugiej zaś możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego. Powód P. Z. dotknięty jest niedorozwojem umysłowym, a nie chorobą psychiczną. Jego potrzeby w ocenie Sądu Okręgowego określić należy na poziomie około 850,00 złotych, przy czym uprawniony uzyskuje już dochód – świadczenia w łącznej kwocie 750,00 złotych /597,23 złotych z tytułu renty socjalnej i 153 złotych z tytułu zasiłku pielęgnacyjnego/. Opiekunka prawna uprawnionego- B. Z. (1) otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520,00 złotych z tytułu rezygnacji z zatrudnienia.

Sąd Okręgowy dostrzega, iż opiekunka prawna uprawnionego /jego matka/ jest w stanie uzyskiwać dodatkowe dochody jako szwaczka – podobnie z resztą jak babka uprawnionego. Wysokość tego dodatkowego dochodu przyjął Sąd na poziomie 300,00 złotych / na poziomie dochodu uzyskiwanego z tegoż tytułu przez pozwaną/. Z tych też powodów nie uwzględnił wniosku dowodowego pełnomocnika pozwanej zgłoszonego na rozprawie odwoławczej, a mającego za cel twierdzenie, że matka uprawnionego osiąga dodatkowe dochody jako szwaczka .

Dlatego też zasadne jest – w ocenie Sądu Okręgowego- ustalenie należnych powodowi alimentów, ale jedynie na poziomie do kwoty po 100,00 złotych miesięcznie na rzecz powoda. Ustalona przez Sąd Okręgowy wysokość alimentów, to różnica pomiędzy potrzebami powoda, określonymi na poziomie około 850,00 złotych, a tym co powód już uzyskuje w postaci wypłacanych mu świadczeń w łącznej kwocie 750,00 złotych i która nie może być wyłożona przez matkę uprawnionego gdy z nie jest ona w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi alimentacyjnemu względem uprawnionego.

Mając powyższe na względzie, należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienić zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji przez obniżenie alimentów zasądzonych od pozwanej H. Z. z kwoty po 200, 00 złotych miesięcznie do kwoty po 100,00 złotych miesięcznie na rzecz powoda, a w pozostałej części powództwo i apelację oddalić.